

Astrid Lindgrenová

Nebezpečný život
detektíva Blomkvista

*Nebezpečný život
detektíva Blomkvista*

Astrid Lindgrenová

*Nebezpečný život
detektíva Blomkvista*

slovar

Original Publisher: Rabén & Sjögren Bokforlag AB, Stockholm, Sweden
Copyright © Saltkråkan AB / Astrid Lindgren 1951
Illustration © Eva Laurell 2010
Translation © Mária Bratová 2014
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2014

ISBN 978-80-556-0667-5

Všetky zahraničné práva vlastní
Saltkråkan AB, SE-181 10 Lidingö, Sweden;
e-mail nils.nyman@saltkrakan.se
Ďalšie informácie o knihách Astrid Lindgrenovej
nájdete na www.astridlindgren.com

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

1

„Ty nie si normálny,“ vyprskol Anders. „Tebe naozaj šiba! Už zase vylihuješ a snívaš?“

Ten, komu malo šibať, ako blesk vyskočil z trávniku na rovné nohy a spoza svetlej ofiny urazene zagánil na dve postavy pri plote.

„Počuj, Kalle,“ pridala sa Eva-Lotta, „ak sa ihneď neprestaneš vyvaľovať pod hruškou a civieť na nebo, urobia sa ti preležaniny. Celé leto nerobíš nič iné!“

„Nepreháňaj! Aké celé leto?“ durdil sa Kalle.

„Nie, nie, Eva-Lotta, nemáš pravdu!“ pokračoval Anders. „Len si spomeň na tú výnimočnú nedeľu začiatkom júna – vtedy Kalle nevylihoval. Vtedy sa totiž celý deň zabudol hrať na detektíva. Zlodejom a vrahom bolo sveta žiť!“

„Aha, už si spomínam,“ prikývla Eva-Lotta. „V tú nedeľu si vrahovia aj zloději spokojne mädlili ruky.“

„Chodzte do hája,“ zahundral Kalle.

„Presne to sme sa chystali urobiť,“ prikývol Anders. „Ale chceli by sme, aby si išiel s nami. Pochopiteľne, iba v tom prípade, ak zločinci môžu chvíľu zostať bez dozoru.“

„Tak to nepôjde,“ zabávala sa Eva-Lotta, „na tých treba dávať pozor ako na malé deti!“

Kalle si vzdychol. Toto hádam nie! Veď on je majster detektív Blomkvist a zaslúži si rešpekt! A rešpektujú ho? Figu! Ani Anders, ani Eva-Lotta. A pritom minulé leto dostal za mreže troch zlodějov. No dobre, Anders a Eva-Lotta mu trochu pomáhali, ale iba vďaka nemu, Kallemu Blomkvistovi, jeho ostrážitosti a pozorovaciemu talentu prišli tým podliakom na stopu.

Vtedy Anders aj Eva-Lotta konečne pochopili, že je skutočný detektív, majster svojho remesla. A teraz si z neho zasa uťahujú, akoby sa nič nestalo. Akoby bol iba hlupák s hlavou plnou výmyslov. A svet je pritom stále plný zloduchov!

„Ale minulé leto som vám bol dobrý, vtedy ste do mňa nerýpali,“ hneval sa Kalle a parádne si odplul cez celý trávnik. „Keď sme chytili zlodějov

šperkov, vtedy ste sa nestáždžovali, parádne ste sa naparovali.“

„Ved' ani teraz do teba nikto nerýpe,“ odvetil Anders. „Len konečne pochop, že také čosi sa stane iba raz. Toto mesto stojí od štrnásteho storočia, a podľa mojich vedomostí sa tu nevyskytli nijakí zločinci, teda až na tých zlodejov. A to bolo vlani. Lenže ty ešte vždy ležiš pod hruškou a tváriš sa, že riešiš kriminalistické záhady. Kalle, spamätaj sa! Ver mi, v tomto meste sa ďalší darebáci len tak neukážu!“

„Všetko má svoj čas,“ ozvala sa Eva-Lotta. „Lapanie lotrov aj pečenie fašírok.“

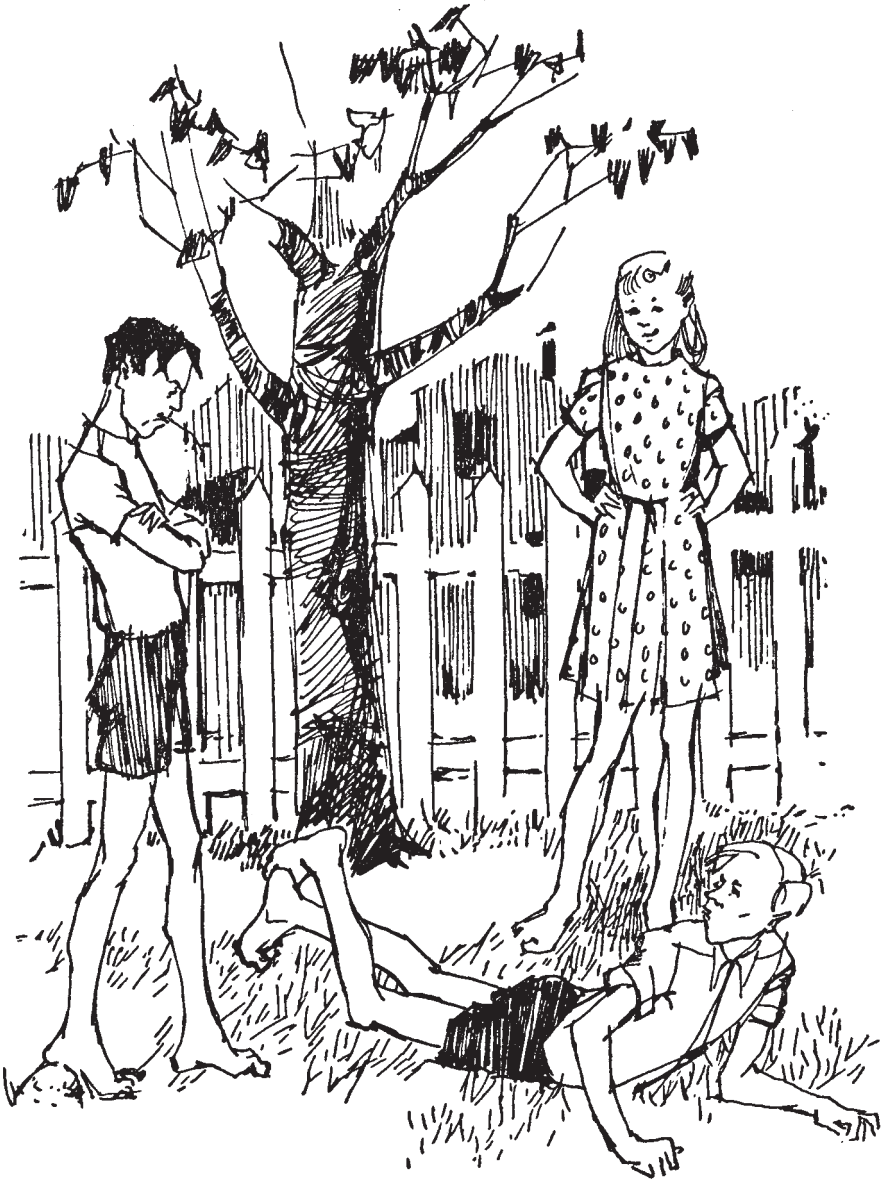
„Najmä tie fašírky,“ nadšene sa oblizol Anders. „Ozaj, Červené ruže nám zasa vyhlásili vojnu. Pred chvíľou dobehol Benka a doniesol to čierne na bielom. Čítaj!“

Z vrecka vytiahol zvinutý hárok papiera a podal ho Kallemu, ktorý sa hneď pustil do čítania:

VOJNA! VOJNA!

Šialenému vodcovi zločineckej skupiny, ktorá si hovorí Biele ruže!

Týmto sa dáva na známosť, že v celom Švédsku sa nenájde sedliak, ktorý by mal takého hlúpeho

osla, ako je vodca Bielych ruží. Dôkazom toho je skutočnosť, že keď tento zadubenec a pačmaga včera na námestí stretol cteného a všetkými vysoko váženého vodcu Červených ruží, dovolil si neustúpiť mu z cesty, vo svojej nebotyčnej hlúposti dokonca drgol do nášho statočného a nebojácneho vodcu a počastoval ho odpornými urážkami. Takáto potupa sa dá zmyť len krvou.

Toto je vyhlásenie vojny medzi Červenými a Bielymi ružami! Tisíce duší v nej nájdu smrť a odoberú sa do ríše večnej tmy.

Sixten, vznešený vodca Červených ruží

„Treba im dať príučku,“ vyhlásil Anders. „Ideš s nami?“

Kalle sa spokojne uškrnul. Vojnu ruží, ktorá sa s menšími prestávkami ťahala už roky, by si dobrovoľne nikto nedal ujsť. Letné prázdniny menila na dobrodružstvo a bez nej by boli asi trochu nudné. Dlhé dni leta sa predsa nedajú vyplniť iba bicyklovaním, kúpaním, polievaním jahôd, roznášaním tovaru z ockovho obchodu, vysedávaním pri rieke a chytaním rýb, hrami v záhrade u Evely-Lotty či behaním za loptou.

Lebo prázdniny bývajú našťastie naozaj dlhočizné. Sú tým najlepším vynálezom, aký kedy niekto vymyslel, hovoril si Kalle. Až sa mu videlo čudné, že to boli dospelí. Že dovolia človeku, aby dva a pol mesiaca behal po vonku a nemusel sa zapodievať tridsaťročnou vojnou, ypsilonmi a podobnými nezmyslami! Namiesto toho sa pokojne môže venovať vojne ruží, čo je neporovnateľne príjemnejšie.

„Načo sa pýtaš?“ ohradil sa Kalle. „Zbytočne si derieš jazyk!“

Majster detektív Blomkvist bol v poslednom čase akosi natenko s chytaním zloduchov, preto sa potešil, že sa môže venovať náročnejšiemu vojenskému umeniu, ktoré deti neustále zdokonaľovali. Navyše ho naozaj zaujímalo, čo si na nich Červení vymysleli tentoraz.

„Tuším, že sa najprv vyberiem na výzvedy,“ oznámil Anders.

„Dobre,“ súhlasila Eva-Lotta. „O pol hodinu začíname. Zatiaľ si naostrím nože.“

To znelo veľmi vzrušujúco a nebezpečne. Anders a Kalle spokojne prikyvovali. Eva-Lotta bola dobrý bojovník, mohli sa na ňu spoľahnúť.

Spomínané nože patrili pekárskemu majstrovi Lisanderovi, ale aj tak to znelo skvelo! Eva-Lot-

ta totiž slúbila ockovi, že skôr než sa pôjde hrať, pomôže mu krútiť ťažký brúsny kameň. V júlovej horúčave sa pri tom poriadne zapotila, preto jej výrazne pomohlo, ak si predstavovala, že sa takto namáha, aby mala dokonale pripravené zbrane na vojnu ruží. „Takže tisíce duší v nej nájdú smrť a odoberú sa do ríše večnej tmy,“ hundrala si Eva-Lotta popod nos, keď jej pot od námahy kvapkal z čela a svetlé kučery sa jej prilepili na spánky.

„Čo hovoríš?“ pekársky majster Lisander zdvihol hlavu od brúsky a pozrel sa na dcéru.

„Nič.“

„Niečo sa mi marilo,“ usúdil pekársky majster a bruškom palca skúšal ostrie noža na chlieb. „Hotovo, môžeš utekať!“

A Eva-Lotta sa veru aj rozbehla. Prešmykla sa cez dieru v plote, čo delila ich a Kalleho záhradu. Celkom vzadu chýbala latka, a to už odnepamäti, a kým to bude závisieť od nej a Kalleho, presne tak dlho tam ešte aj bude chýbať. Bez tejto skratky sa predsa nezaobídu.

Raz, v istý teplý letný večer, keď pán Blomkvist, veľmi poriadkumilovný muž a majiteľ koloniálneho obchodu, v ktorom sa predávali všetky po-

traviny, sedel v záhradnej besiedke s pekárskym majstrom Lisanderom a navrhol:

„Počuj, sused, nemali by sme ten plot opraviť? Vyzerá veľmi zanedbane.“

„Ale čo! Počkajme, kým deti odrastú a jedného dňa sa tade neprepchajú,“ odbil ho priateľ pekár.

Napriek neustálemu napchávaniu sa buchtami a koláčmi bola Eva-Lotta stále tenká ako prútik, takže jej nerobilo nijaké ťažkosti prepchať sa cez úzku škáru.

Z ulice sa ozvalo pískanie. Anders sa práve vrátil z výzvedov.

„Zhromaždili sa v hlavnom stane,“ zakričal na kamarátov. „Do útoku! Zvíťazíme!“

Kým Eva-Lotta brúsila nože a Anders sa vybral na výzvedy, Kalle zaujal svoju obľúbenú polohu pod hruškou. Krátke ticho pred vypuknutím vojny ruží sa rozhodol využiť na veľmi dôležitý rozhovor.

Lebo išlo o dôležitý rozhovor, hoci nablízku nebolo živej duše. Majster detektív Blomkvist sa totiž zhováral so svojím vymysleným poslucháčom. Už dlhé roky v ňom mal úprimného obdivovateľa. Ten poslucháč bol naozaj výnimočný. Významnému detektívi prejavoval presne takú hlbokú úctu, akú si naozaj zaslúžil, hoci si jej inak

veľa neužil, a najmenej od Andersa a Evy-Lotty. Poslucháč aj teraz sedel pri detektívových nohách a so zatajeným dychom priam hltal každé slovo.

„Pán Bengtsson a slečna Lisanderová prejavujú poľutovaniahodnú ľahostajnosť k zločinnosti v našej spoločnosti,“ konštatoval pán Blomkvist a smutne sa pozrel poslucháčovi do očí. „Stačí chvíľa pokoja, a oni hned' poľavia v ostražitosti. Vôbec nechápu, že najpodozrivejší je vždy pokoj.“

„Naozaj?“ hlesol vymyslený poslucháč vydesene.

„Pokoj je podozrivý,“ zdôraznil detektív. „Očarujúce tiché mestečko, hrejivé lúče letného slnka, idylka – pche! To všetko sa môže zmeniť za jediný okamih. V hociktorej chvíli na nás môže padnúť tieň hrozného zločinu.“

Vymyslený poslucháč zalapal po dychu.

„Pán Blomkvist, desíte ma,“ povedal a nenápadne sa poobzeral, akoby sa chcel presvedčiť, či naňho nepadá tieň zločinu.

„No na mňa sa môžete spoľahnúť,“ upokojil ho detektív. „Nebojte sa, bdiem nad vami.“

Poslucháč sa od dojatia a vďačnosti nezmohol na slovo. Až po chvíli začal čosi jachtať, ale prehlušil ho Andersov bojový výkrik za plotom:

„Do boja za naše víťazstvo!“

Majster detektív vyskočil na rovné nohy, akoby ho poštipala osa. Už mu nič nechýbalo ku šťastiu, len aby ho znova našli ležať pod hruškou.

„Zbohom,“ rozlúčil sa svojím poslucháčom a ako si cítil, že je to rozlúčka nadtľho. Vojna ruží mu nedá veľa času na kriminalistické úvahy v tráve. Vlastne to je dobre. Pravdupovediac – lapiť nejakého zloducha v tomto meste je teda poriadna drina! Veď si to predstavte: od minulého roka ani jeden. Takže vojna ruží je skutočne vítaným oživením.

Vymyslený poslucháč ho dlho sprevádzal vyľakaným pohľadom.

„Zbohom,“ zopakoval detektív. „Teraz ma volá služba v armáde. Ale neznepokojujte sa! Neverím, že by sa v mojej neprítomnosti niečo stalo.“

Neverím, že by sa niečo stalo v mojej neprítomnosti! A to si dovoľí povedať detektív, ktorý by mal strážiť bezpečnosť celého mestečka! A celkom pokojne uháňa, veselo si hvízdajúc, za Andersom a Evou-Lottou k diere v plote.

Vraj: Neverím, že by sa niečo mohlo stať! Tentoraz ste teda poriadne vedľa, pán detektív!

2

Návštevníkom mestečka, ktorí sem náhodou zavítali, pekársky majster Lisander zvykol hovoriť, že tu je iba jedna hlavná a jedna bočná ulica. A mal pravdu. Veľká ulica a Malá ulica – to bolo takmer všetko, pravda, okrem Hlavného námestia. Ostatné uličky vydláždené kameňmi, čo sa volajú mačacie hlavy, boli menšie, nenápadné, slepé či zastrčené za niekoľkými domami. Väčšinou viedli k riečke alebo sa nečakane končili pri nejakej polorozpadnutej starej chalúpke, čo uzatvárala cestu a tvrdohlavo odolávala každému modernému plánu výstavby. Na okrajoch mesta sa síce našlo pár nových prízemných rodinných domov obklopených udržiavanou záhradou, ale tie boli skôr výnimkou. Väčšina záhrad vyzerala ako

pekárova, teda zarastená vysokou, nikdy nekosenou trávou, z ktorej vytrčali staré hrčovité kmene jabloní a hrušiek. Aj väčšina budov vyzerala ako pekárov dom – boli drevené a kedysi dávno ich staviteľ v záchvate skrášľovania dozdobil nezvyčajnými výčnelkami a vežičkami. Pravdupovediac, nebolo to práve najkrajšie mestečko, ale panoval v ňom starosvetský pokoj a útulná pohoda. Neslobodno mu však upierať svojskú krásu a čaro, najmä v takýto horúci júlový deň, keď vo všetkých záhradách kvitli ruže, čarokrásne kríky a pivónie a košaté koruny líp na celej Malej ulici sa zrkadlili v riečke, čo spokojne a nerušene pretekala svojím starým korytom.

No Kalle, Anders a Eva-Lotta, keď sa pozdĺž riečky blížili k hlavnému stanu Červených ruží, si vôbec nekládli otázku, či je ich mesto pekné, alebo nie. Podľa nich bolo najdôležitejšie, že bolo ako stvorené na vojnu ruží. Oplývalo zákutiami, v ktorých sa dalo ukryť, plotmi, čo sa dali preliezať, kriľolakými cestičkami, v ktorých sa mohli stratiť prenasledovateľovi, strechami, na ktoré sa dalo vyliezť, a drevárničkami a kôlničkami za domami, v ktorých sa dalo zabarikádovať. Ak nejaké mesto malo takéto mimoriadne prednosti, nemuselo byť

pekné. Stačilo, že slnko svieti, že kamenná dlažba pod bosými nohami hreje a do celého tela šíri leto. Dokonca aj trochu hnilobný pach prúdiaci od riečky, ak sa zmiešal s vôňou kvitnúcich ruží z blízkej záhrady, bol zrazu príjemný a plný letného vzduchu. Napokon, zmrzlinový stánok na rohu ulice dostatočne skrášľoval celé mesto. Jednoznačne sa na tom zhodli Kalle, Anders aj Eva-Lotta. Viac parády tu nepotrebujú.

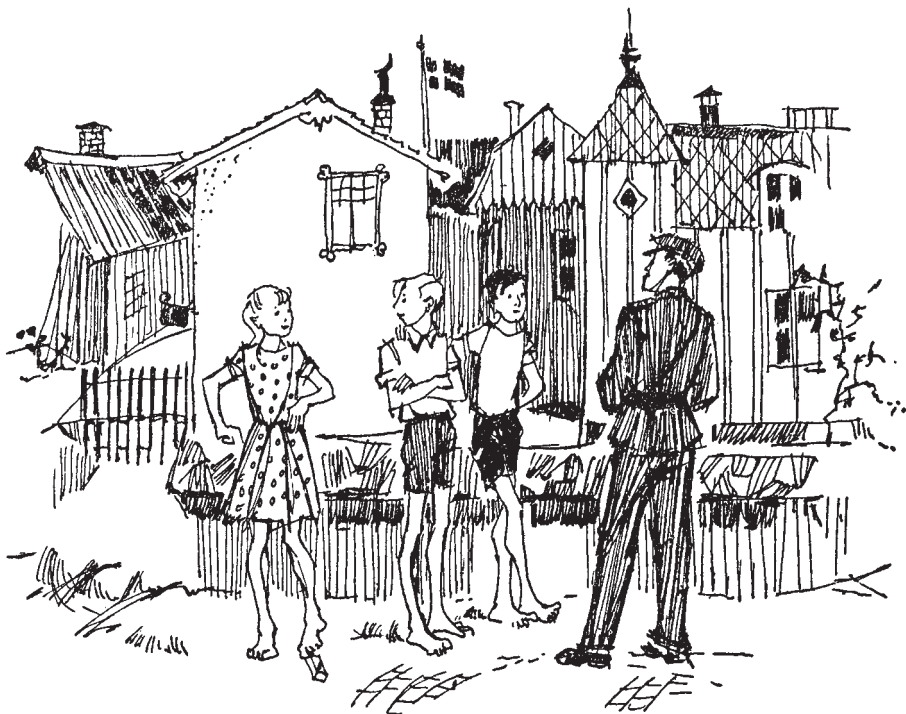
Kúpili si zmrzlinu a vykročili po ulici. Z mosta nad riečkou sa k nim blížil strážmajster Björk, ktorý sa vydal na zvyčajnú obchôdzku. Vyleštené gombíky uniformy sa mu ligotali v slnečných lúčoch.

„Dobrý deň, ujo Björk!“ zakričala naňho Eva-Lotta.

„Ahojte,“ odvetil strážmajster. „Zdravím, pán detektív!“ dodal a kamarátsky ťľapol Kalleho po chrbte. „Dnes nemáme nijaký nový prípad?“

Kalle sa trochu urazil. Ujo Björk predsa minulé leto takisto zbieral plody Kalleho pátrania po zlodejoch, takže by nemusel takto nemiestne žartovať.

„Nie, dnes sa nič nedeje,“ odvetil Anders namiesto Kalleho. „Zlodeji aj vrahovia dostali príkaz,

aby do zajtra pozastavili všetku činnosť, lebo Kalle dnes na nich nemá čas.“

„Nie veru, lebo dnes musíme obrhať uši Červeným ružiam,“ s úsmevom oznámila Eva-Lotta. Strážmajstra mala veľmi rada.

„Eva-Lotta, zavše mám taký pocit, že by si sa mohla správať trochu dievčenskejšie,“ odvetil strážmajster Björk a ustarostene si premeriaval štíhlu opálenú amazonku, ktorá stála v žliabku

pri obrubníku a zabávala sa tým, že sa prstami na nohe usilovala pokrčiť cigaretovú škatuľku. Keď sa jej to podarilo, veľkým oblúkom ju odkopla do vody.

„Dievčenskejšie, no jasné, máš ho vidieť,“ šomrala Eva-Lotta s úsmevom, ktorý jej rozžiaril tvár. „Tak dovi, ujo Björk, už musíme švihnúť.“

Strážmajster iba pokrútil hlavou a pobral sa ďalej.

Prechod cez most nad riečkou predstavoval vždy veľké pokušenie. Samozrejme, že sa po ňom dalo prejsť bežným spôsobom. Ale potom by na ňom nesmelo byť uzučké zábradlie. A keď sa naň človek vyšvihol a balansoval, v žalúdku cítil príjemné šteklenie. Kedykoľvek sa totiž *mohlo* stať, že z neho spadne. Iste, doteraz sa to ešte nestalo, ale nikto si nemohol byť istý, či k tomu nedôjde. Hoci potreba obtrhať uši Červeným ružiam bola pomerne neodkladná záležitosť, Kalle, Anders aj Eva-Lotta sa zhodli, že na krátke balansovanie je vždy dosť času. Samozrejme, bolo to prísne zakázané, ale strážmajster Björk zašiel za roh a nikoho iného nevideli.

Len čo však opatrne vyliezli na zábradlie a dostavilo sa aj príjemné šteklenie v žalúdku, na opač-